RETTENS DOM (Fjerde Afdeling)

8. marts 1995 *

I sag T-493/93,

Hansa-Fisch GmbH, Schenefeld (Tyskland), først ved advokat Heinrich-Werner Goltz og derefter advokat Rafael Barber-Llorente, Hamburg,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Thomas van Rijn og Ulrich Wölker, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Georgios Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand om, at Kommissionens afvisning af at forelægge den af sagsøgeren indgivne licensansøgning for de marokkanske myndigheder, jf. bilag I til aftalen om forbindelserne mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og

* Processprog: tysk.

Kongeriget Marokko på havfiskeriområdet, som blev godkendt ved Rådets forordning (EØF) nr. 2054/88 af 23. juni 1988 og (EØF) nr. 3954/92 af 19. december 1992 (henholdsvis EFT L 181, s. 1, og EFT L 407, s. 1), annulleres,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne R. Schintgen og R. García-Valdecasas,

justitssekretær: H. Jung,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 30. november 1994,

afsagt følgende

Dom

Retlig baggrund

1 Akten vedrørende vilkårene for Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse — som er knyttet til traktaten om Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, undertegnet den

12. juni 1985 (EFT L 302, s. 9, herefter benævnt »tiltrædelsesakten«) — bestemmer i artikel 167 og 354, der er identiske:

1. Fra tiltrædelsen forvaltes de fiskeriaftaler, som disse to stater har indgået med tredjelande, af Fællesskabet.

2. De rettigheder og forpligtelser, der for disse to stater følger af de i stk. 1 omhandlede aftaler, berøres ikke i den periode, hvor bestemmelserne i disse aftaler opretholdes midlertidigt.

3. Så snart som muligt og i hvert fald inden udløbet af gyldighedsperioden for de i stk. 1 omhandlede aftaler vedtager Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, i hvert enkelt tilfælde passende afgørelser med henblik på videreførelse af de heri omhandlede fiskeriaktiviteter, herunder eventuel forlængelse af visse aftaler for perioder på højst et år.

2 Ved forordning (EØF) nr. 2054/88 af 23. juni 1988 (EFT L 181, s. 1, herefter benævnt »aftalen EØF-Marokko«) godkendte Rådet indgåelsen af en aftale om forbindelserne mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Kongeriget Marokko på havfiskeriområdet og vedtog bestemmelser for dens anvendelse.

3 Ved forordning (EØF) nr. 3954/92 af 19. december 1992 (EFT L 407, s. 1) godkendte Rådet indgåelsen af en ny aftale om det samme sagsområde. Denne aftale bestemmer i artikel 8, stk. 1, første punktum:

»EF-fartøjer må kun udøve fiskeri i Marokkos fiskerizone, såfremt de er i besiddelse af en licens, udstedt af de marokkanske myndigheder på anmodning af Fællesskabets kompetente myndigheder ...«

I aftalens bilag I, punkt A, første afsnit, bestemmes:

»Fællesskabets kompetente myndigheder forelægger via EF-Kommissionens delegation i Marokko hvert kvartal ... Marokkos kompetente myndigheder listerne over fartøjer, som ønsker at udøve fiskeri inden for de begrænsninger, der er fastsat for hver fiskeritype i de specifikationsblade, der er knyttet til protokollen.«

4 De virksomheder, der indgiver ansøgninger, skal rette henvendelse til den pågældende medlemsstats myndigheder (i Tyskland Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft, herefter benævnt »Bundesamt«), der påser, at de tekniske betingelser er opfyldt, og derefter fremsender ansøgningerne til Kommissionen.

Sagens faktiske omstændigheder

5 Sagsøgeren er et selskab, som er stiftet i henhold til tysk ret, og som navnlig driver fiskerivirksomhed. Selskabet ejer fartøjet »De Hoop«, hvormed det i henhold til aftalen EØF-Marokko ønsker at drive langlinefiskeri i Marokkos fiskerizone. Sel-

skabet har derfor indgivet flere licensansøgninger til Kommissionen ved Bundesamt's mellemkomst.

6 Kommissionen afslog på grund af en overskridelse af den tilladte tonnage i henhold til bilag I at fremsende de af sagsøgeren indgivne ansøgninger til de marokkanske myndigheder for at opnå de nødvendige licenser til første, andet og fjerde kvartal 1992. Ansøgningen for første kvartal 1993 blev derimod til trods for en mindre tonnageoverskridelse godkendt efter vanskelige forhandlinger mellem Kommissionen og de marokkanske myndigheder. Sagsøgeren ændrede derefter udrustningen af »De Hoop« for at opfylde betingelserne for at kunne drive langlinefiskeri ud for Marokkos kyst.

7 I skrivelse af 28. december 1992 og igen af 1. februar 1993 indgav sagsøgeren en ansøgning til Bundesamt vedrørende andet kvartal 1993. Ansøgningen blev fremsendt til Kommissionen.

8 Kommissionen har ligeledes forhandlet sagsøgerens ansøgning vedrørende andet kvartal med de marokkanske myndigheder. De gav først Kommissionen en foreløbig meddelelse om, at det pågældende fartøj kunne optages på listen, selv om der igen ville være tale om en mindre overskridelse af tonnagen. Derefter insisterede de på, at tonnagebegrænsningen blev strengt overholdt. Kommissionen afviste derfor at optage »De Hoop« på listen over licensansøgninger til forelæggelse for de marokkanske myndigheder for andet kvartal 1993. Dette afslag blev pr. telefon meddelt hr. Fiedler i Bundesamt den 7. maj 1993. Sagsøgeren fik underretning om beslutningen og dens begrundelse ved telefax den 12. maj 1993.

9 Det er på denne baggrund, at sagsøgeren ved stævning, indgivet til Rettens Justitskontor den 13. juli 1993, har anlagt nærværende sag. På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Fjerde Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse. Retten har dog anmodet parterne om at besvare en række skriftlige spørgsmål.

10 Efter at have hørt parterne har Retten ved beslutning af 7. juni 1994 henvist sagen til Fjerde Afdeling, sammensat af tre dommere.

11 I skrivelse af 18. juli 1994 har Retten i henhold til artikel 21, stk. 2, i protokollen vedrørende statutten for EF-Domstolen stillet Rådet to spørgsmål vedrørende fortolkningen af tiltrædelsesaktens artikel 167, stk. 3, og artikel 354, stk. 3.

12 Rådet har besvaret spørgsmålene i skrivelse af 30. september 1994.

13 Der er afholdt mundtlig forhandling den 30. november 1994. Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten.

Parternes påstande

14 Sagsøgeren har i stævningen nedlagt følgende påstand:

— Kommissionens afvisning af, inden for rammerne af EF's fiskeriaftale med Kongeriget Marokko, at optage ansøgningen om licens til fiskerfartøjet HF 571 »De Hoop« på den liste med licensansøgninger til »langlinefiskeri«, som skal indgives til de marokkanske myndigheder, annulleres.

Sagsøgeren har dernæst i replikken nedlagt følgende påstand:

— Sagsøgte tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Parternes anbringender og argumenter

15 Sagsøgeren har i det væsentlige gjort to anbringender gældende til støtte for søgsmålet. For det første har sagsøgeren anført, at EØF-traktatens artikel 7 er overtrådt, idet Kommissionen med henvisning til princippet om relativ stabilitet tilgodeser spanske og portugisiske fiskere på bekostning af fiskere fra andre af Fællesskabets medlemsstater. For det andet har sagsøgeren gjort gældende, at princippet om beskyttelse af den berettigede forventning er tilsidesat, idet sagsøgte har forsikret sagsøgeren om, at selskabet ville blive optaget på den liste, der skulle forelægges de marokkanske myndigheder.

Første anbringende: tilsidesættelse af traktatens artikel 7

Parternes argumenter

16 Sagsøgeren har anført, at Kommissionens afvisning af at forelægge ansøgningen om en fiskerilicens for de marokkanske myndigheder indebærer en tilsidesættelse af

traktatens artikel 7, idet den er resultatet af en diskriminerende fremgangsmåde fra Kommissionens side. Ifølge sagsøgeren har Kommissionen indrømmet, at den begunstiger spanske og portugisiske fiskeres ansøgninger på bekostning af ansøgninger fra fiskere i andre medlemsstater.

17 Sagsøgeren har understreget, at der ikke er noget grundlag for en sådan forskelsbehandling, hverken i aftalen EØF-Marokko, i en mellemstatslig aftale om fordeling af de fiskekvoter, som Fællesskabet har opnået ved aftalen, eller i princippet om relativ stabilitet. Sagsøgeren udleder heraf i replikken, at den anfægtede beslutning savner hjemmel.

18 Sagsøgeren har i denne sammenhæng for det første anført, at fiskeriaftalen EØF-/Marokko, der netop ikke fastlægger en fortrinsret ved tildeling af licenser for fiskerne i de medlemsstater, som traditionelt har udøvet fiskeri i de marokkanske farvande, indebærer, at Fællesskabet erhverver fiskerirettigheder mod en finansiel ydelse på 360 mio. ECU, som betales af Fællesskabet og ikke af bestemte medlemsstater. Disse rettigheder skal således komme fiskerne i hele Fællesskabet til gode.

19 Sagsøgeren har for det andet anført, at der ikke foreligger en »mellemstatslig aftale« om fordeling af de fiskerimuligheder, Fællesskabet har erhvervet ved aftalen med Marokko, og har i replikken anført, at Rådet heller ikke har fordelt disse muligheder, som det er forpligtet til såvel efter artikel 11 i Rådets forordning (EØF) nr. 170/83 af 25. januar 1983 om en fællesskabsordning for bevarelse og forvaltning af fiskeressourcerne (EFT L 24, s. 1, herefter benævnt »forordning nr. 170/83«) som efter artikel 8, stk. 4, nr. ii), i Rådets forordning (EØF) nr. 3760/92 af 20. december 1992 om en fællesskabsordning for fiskeri og akvakultur (EFT L 389, s. 1, herefter benævnt »forordning nr. 3760/92«). Ifølge sagsøgeren tilkommer det ikke Kommissionen at træde i stedet for Rådet i forbindelse med en fastlæggelse og anvendelse af diskriminerende kriterier for fordelingen af de pågældende fiskerimuligheder.

20 Sagsøgeren har for det tredje understreget, at Kommissionen heller ikke kan begrunde sin diskriminerende fremgangsmåde med henvisning til princippet om relativ stabilitet, der er knæsat i forordning nr. 170/83 og nr. 3760/92. Dette princip finder nemlig efter sagsøgerens opfattelse ikke anvendelse ved fordeling af de fiskerimuligheder, der følger af aftaler indgået med tredjelande, som f.eks. Marokko, i deres fiskerizoner. Sagsøgeren har i replikken tilføjet, at det følger af Domstolens praksis (dom af 16.6.1987, sag 46/86, Romkes, Sml. s. 2671, og af 13.10.1992, forenede sager C-63/90 og C-67/90, Portugal og Spanien mod Rådet, Sml. I, s. 5073), at formålet med dette princip alene er at beskytte den fordeling af fiskerirettigheder, der er foretaget mellem de oprindelige medlemsstater, mod krav fra nye medlemsstater som Spanien og Portugal.

21 Dernæst er det sagsøgerens opfattelse, at Kommissionen heller ikke kan støtte sin diskriminerende politik på tiltrædelsesaktens artikel 167, stk. 3 (for Spaniens vedkommende), og artikel 354, stk. 3 (for Portugals vedkommende). Disse artikler pålægger nemlig alene Rådet at træffe »passende afgørelser med henblik på videreførelse af ... fiskeriaktiviteter« ifølge aftaler, som Spanien og Portugal indgik før deres tiltrædelse, men bestemmer ikke, hvem der skal have fordel af en opretholdelse af disse fiskeriaktiviteter. Rådet kan enten forlænge de af Spanien og Portugal indgåede aftaler eller indgå en aftale med det pågældende tredjeland. Såfremt Rådet vælger den første mulighed, opretholder det status quo for Spanien og Portugal for så vidt angår såvel deres rettigheder som deres forpligtelser. Såfremt Rådet derimod vælger den anden mulighed, er det alene forpligtet til at opretholde de fiskeriaktiviteter, der følger af sådanne aftaler. I det foreliggende tilfælde har Rådet valgt den anden mulighed ved at indgå en ny aftale med Marokko. Derfor kan Rådet også frit fordele de således opnåede fiskerimuligheder mellem de forskellige medlemsstater, idet det er dem, der gennem Fællesskabet bærer de finansielle byrder, aftalen medfører. Ifølge sagsøgeren er det i denne sag afgørende, at aftalen EØF-Marokko er en ny selvstændig aftale og ikke en forlængelse af de bilaterale aftaler, som Spanien og Portugal tidligere har indgået.

22 Sagsøgeren har heraf udledt, at tiltrædelsesaktens bestemmelser ikke kan begrunde den klare fortrinsstilling, som Spanien og Portugal indtager ved tildelingen af de fiskerimuligheder, som følger af aftalen med Marokko.

23 Sagsøgeren har endelig gjort gældende, at ræsonnementet ikke fører til et retligt tomrum for så vidt angår kriterierne for fordelingen af de fiskerimuligheder, der følger af aftalen EØF-Marokko. Denne fordeling skal foretages på grundlag af de almindelige principper i forordningerne vedrørende fiskeripolitikken, således som Domstolen har fortolket dem (jf. ovennævnte dom i sagen Spanien og Portugal mod Rådet). Efter sagsøgerens opfattelse er der ved aftalen med Marokko »indført nye fiskerimuligheder ... der ikke tidligere har været omfattet af den fælles fiskeripolitik«, jf. artikel 8, stk. 4, nr. iii), i forordning nr. 3760/92. Ifølge sagsøgeren påhviler det således Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, at fastlægge fordelingsmetoder under hensyntagen til alle medlemsstaters interesser. Ved at give Spanien og Portugal en klar fortrinsstilling ved fordelingen af de nye fiskerimuligheder i aftalen med Marokko tager Kommissionen ikke hensyn til alle medlemsstaters interesser.

24 Kommissionen har indrømmet, at den tillægger spanske og portugisiske fartøjer fortrinsstilling og derfor — på grund af det antal ansøgninger, disse lande indgiver — i overvejende grad optager dem på de lister, den forelægger de marokkanske myndigheder i henhold til aftalen EØF-Marokko.

25 Kommissionen har anført, at den er forpligtet hertil, dels ifølge tiltrædelsesaktens artikel 167, stk. 3 (for Spaniens vedkommende), og artikel 354, stk. 3 (for Portugals vedkommende), dels ifølge artikel 4, stk. 1, i forordning nr. 170/83 og artikel 8, stk. 4, nr. ii), i forordning nr. 3760/92, som knæsætter princippet om relativ stabilitet.

26 Hvad angår tiltrædelsesaktens artikel 167, stk. 3, og artikel 354, stk. 3, har Kommissionen gjort gældende, at det følger af bestemmelsernes opbygning og navnlig af stk. 1 og 2, sammenholdt med stk. 3, at henvisningen i stk. 3 til »videreførelse af de heri omhandlede fiskeriaktiviteter« kun finder anvendelse for perioden, efter at de bilaterale aftaler, som er indgået mellem Spanien og Portugal på den ene side og tredjelande på den anden side, er endeligt udløbet, og at denne »videreførelse« kun kan være til fordel for Spanien og Portugal. Der er nemlig tale om »deres« fiskeriaftaler, dvs. aftaler, som disse lande har »bragt ind« i Fællesskabet, og som de ikke

længere kan være bilaterale parter i som følge af, at kompetencen er blevet overført til Fællesskabet. Dette »tab« må derfor kompenseres ved »videreførelsen« af spanske og portugisiske fartøjers fiskeriaktiviteter. Denne fortolkning af tiltrædelsesakten bekræftes af den »fælles erklæring om fiskeriforbindelserne med tredjelande«, der er tilknyttet tiltrædelsesakten, og som henviser til »retningslinjer«, indeholdt i de interne forhandlingsdokumenter nr. 305 (E) af 2. maj 1985 (for Spaniens vedkommende) og nr. 259 (P) af 7. maj 1985 (for Portugals vedkommende).

27 Hvad angår forordningerne har Kommissionen anført, at de fører til samme resultat som tiltrædelsesakten. Artikel 4, stk. 1, i forordning nr. 170/83 og artikel 8, stk. 4, nr. ii), i forordning nr. 3760/92 bestemmer begge, at fiskerimulighederne skal fordeles »mellem medlemsstaterne på en sådan måde, at hver medlemsstat sikres relativ stabilitet i fiskeriaktiviteterne for hver af de pågældende bestande«. Det kræves således, at Kommissionen viderefører de fiskeriaktiviteter, de spanske og portugisiske fiskere havde i henhold til de bilaterale aftaler, som de pågældende medlemsstater havde indgået med Marokko, og som de »bragte ind« i Fællesskabet.

28 Ifølge Kommissionen udgør de fordele, som princippet om relativ stabilitet medfører for spanske og portugisiske fiskere, og som kan udledes såvel af tiltrædelsesaktens artikel 167, stk. 3, og artikel 354, stk. 3, som af artikel 4 i forordning nr. 170/83 og artikel 8, stk. 4, nr. ii), i forordning nr. 3760/92, i realiteten modydelsen for de ulemper, princippet medfører for dem, idet det forbyder dem adgang til visse fællesskabsfiskekvoter.

29 Kommissionen har endelig gjort gældende, at i det omfang det sagsøgende selskab har henvist til, at der ikke er nogen hjemmel til den anfægtede beslutning, fremsætter det dermed et nyt anbringende som omhandlet i artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement. Det må derfor afvises, da det ikke er blevet fremsat i replikken.

Rettens bemærkninger

30 Det bemærkes, at det spørgsmål, der er rejst i denne sag, drejer sig om, hvorvidt tiltrædelsesaktens artikel 167, stk. 3, og artikel 354, stk. 3 — for så vidt der deri henvises til »videreførelse af de heri (de i stk. 1 anførte aftaler) omhandlede fiskeriaktiviteter« — i lyset af traktatens artikel 7 kan begrunde en fremgangsmåde fra Kommissionens side, hvorefter den tillægger spanske og portugisiske fiskere fortrinsstilling ved optagelsen af ansøgninger om fiskerilicens på de lister, den forelægger de marokkanske myndigheder i henhold til punkt A, første afsnit, i bilag I til aftalen EØF-Marokko.

31 Indledningsvis bemærkes, at sagsøgerens klagepunkt i denne sag alene vedrører det forhold, at selskabet er blevet forfordelt i forhold til spanske og portugisiske fiskere, og således ikke, at det er blevet forfordelt i forhold til fiskere, der hverken er spaniere eller portugisere.

32 Retten finder, at tiltrædelsesaktens artikel 167, stk. 3, og artikel 354, stk. 3 (jf. ovenfor, præmis 1), skal ses i sammenhæng med de øvrige bestemmelser i de kapitler, hvor de hører til, og forarbejderne til de pågældende bestemmelser.

33 Det udtryk, som skal fortolkes, er udtrykket »fiskeriaktiviteter«, som følger af de fiskeriaftaler, Spanien og Portugal havde indgået med tredjelande før deres tiltrædelse. Hertil bemærkes først, at udtrykket »fiskeriaktiviteter« ofte anvendes i de pågældende kapitler i tiltrædelsesakten og i forordning nr. 3760/92. Udtrykket anvendes dér som betegnelse for aktiviteter, der allerede faktisk udøves af statsborgere i en bestemt medlemsstat.

34 Retten finder, at såfremt det som hævdet af sagsøgeren havde været hensigten med tiltrædelsesakten at pålægge Rådet at forbeholde de fiskerimuligheder, som de nævnte aftaler indeholdt, for Fællesskabet som sådant, ville man have anvendt udtrykket »fiskerimuligheder«, således som det er sket i artikel 161, stk. 4, og artikel 349, stk. 2 og 3. Forskellen mellem fiskerimuligheder og fiskeriaktiviteter fremgår nemlig klart af sidstnævnte bestemmelse, idet Rådet kan fastlægge de »muligheder for fiskeri« og det hertil svarende antal fartøjer på grundlag af »den foreliggende situation for ... fiskeriaktiviteter«. Dette betyder, at fiskeriaktiviteter er resultatet af bestemte fartøjers udnyttelse af fiskerimuligheder.

35 Rigtigheden af denne fortolkning støttes af forarbejderne til tiltrædelsesakten, hvor det i afsnittet »Bilaterale forbindelser, fiskeriaftaler indgået af Spanien [og Portugal]« hedder:

ii) Konferencen har noteret sig de retningslinjer, Fællesskabet følger for så vidt angår internationale forbindelser på fiskeriområdet:

— Opretholdelse af de fiskerirettigheder, der er erhvervet inden for rammerne af bilaterale fiskeriaftaler, som tidligere er indgået af medlemsstaterne eller af Fællesskabet, genoprettelse af Fællesskabets fiskeriaktiviteter og erhvervelse af nye rettigheder for at øge de samlede fiskerimuligheder for Fællesskabets fiskerfartøjer. Fællesskabet vil således anvende disse retningslinjer *med henblik på at opretholde spanske (portugisiske) fartøjers aktiviteter og vil tilbyde tredjelande passende modydelser.*

— Hensyntagen til den relative stabilitet i fiskeriaktiviteterne.

36 Denne analyse af rækkevidden af de to udtryk »fiskeriaktiviteter« og »fiskerimuligheder« i tiltrædelsesakten bekræftes af, hvorledes de to udtryk er anvendt i

forordning nr. 3760/92, navnlig i artikel 8, stk. 4, nr. ii), hvori det bestemmes, at »fiskerimulighederne« skal fordeles mellem medlemsstaterne på en sådan måde, at hver medlemsstat sikres relativ stabilitet i »fiskeriaktiviteterne« for hver af de pågældende bestande.

37 Det følger af det anførte, at for så vidt der i tiltrædelsesaktens artikel 167, stk. 3, og artikel 354, stk. 3, henvises til fiskeriaktiviteter, pålægges det Rådet at opretholde de fiskeriaktiviteter, Spanien og Portugal udøvede på grundlag af fiskeriaftaler, de havde indgået før deres tiltrædelse af Fællesskaberne.

38 Det følger heraf, at da udtrykket »fiskeriaktiviteter«, således som det er anvendt i tiltrædelsesaktens artikel 167, stk. 3, og artikel 354, stk. 3, omhandler spanske og portugisiske fiskeres fiskeriaktiviteter, der har hjemmel i bilaterale aftaler, indgået af Spanien og Portugal før deres tiltrædelse, er de med føje blevet tillagt en fortrinsstilling for så vidt angår forelæggelsen af ansøgninger om fiskerilicenser for de marokkanske myndigheder, idet det ikke er anført, at aftalen EØF-Marokko har skabt fiskerimuligheder ud over dem, som blev udnyttet af spanske og portugisiske fiskere på grundlag af de i tiltrædelsesaktens artikel 167, stk. 1, og artikel 354, stk. 1, omhandlede bilaterale aftaler. Det følger ligeledes heraf, at Kommissionen på grundlag af tiltrædelsesaktens artikel 167 og artikel 354 råder over det fordelingskriterium, som sagsøgeren foreholder Rådet, at det ikke har indført.

39 Sagsøgeren kan heller ikke med føje hævde, at denne løsning er i strid med princippet om forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, der er fastsat i traktatens artikel 7. Det følger nemlig af Domstolens praksis (jf. bl.a. ovennævnte dom i Romkes-sagen, præmis 23, og i sagen Portugal og Spanien mod Rådet, præmis 43 og 44, samt domme af 13.10.1992, sag C-71/90, Spanien mod Rådet, Sml. I, s. 5175, præmis 28 og 29, og sag C-73/90, Spanien mod Rådet, Sml. I, s. 5191, præmis 34 og 35), at fiskere, der ikke havde fiskeriaktiviteter i et bestemt område, ikke

kan antages at befinde sig i samme situation som dem, der havde fiskeriaktiviteter i disse områder, og at denne forskel er tilstrækkelig som begrundelse for, at alene sidstnævnte fiskere har ret til at fiske i de pågældende områder. Kravene i tiltrædelsesakten falder således sammen med kravene efter princippet om forbud mod forskelsbehandling, idet det kriterium, der ligger til grund for sondringen, fremgår af tiltrædelsesaktens artikel 167, stk. 3, og artikel 354, stk. 3.

40 Det skal tilføjes, at dette resultat ikke ændres af, at det fører til, at hele Fællesskabet finansierer aftalen EØF-Marokko, som de spanske og portugisiske fiskere i kraft af deres fortrinsstilling har særlig fordel af. Finansieringen af de forskellige fælles politikker til gennemførelsen af EØF-traktatens artikel 2 og 3 følger nemlig af de valg, der er udtrykt i Fællesskabets budget. Når lighedsgrundsætningen ikke er blevet tilsidesat, kan en privat person ikke påberåbe sig den måde, hvorpå Fællesskabet anvender sit budget.

41 For så vidt angår anbringendet om den manglende hjemmel, der blev fremsat i replikken, bemærkes, at der er tale om et nyt anbringende som omhandlet i artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement, og at det derfor må afvises.

42 Retten finder dog, at anbringendet under alle omstændigheder måtte forkastes. Når de i tiltrædelsesaktens artikel 167 og 354 fastsatte kriterier for udvælgelse af de ansøgninger, Fællesskabets kompetente myndigheder forelægger de marokkanske myndigheder, ikke gav den kompetente fællesskabsmyndighed et skøn, var Kommissionen i henhold til EØF-traktatens artikel 155 kompetent til at foretage den konkrete udvælgelse.

43 Herefter må det første anbringende forkastes.

Andet anbringende: tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning

Parternes argumenter

44 Sagsøgeren har anført, at Kommissionen har tilsidesat princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, idet den har afvist at forelægge sagsøgerens licensansøgning for de marokkanske myndigheder, selv om en tjenestemand i Kommissionen havde meddelt Bundesamt, at licensen var blevet tildelt.

45 Sagsøgeren har tilføjet, at selskabet havde al mulig grund til at nære tillid til denne »mundtlige bekræftelse«, da den stammede fra den tjenestemand, som det foregående kvartal havde oplyst, at sagsøgeren havde fået tildelt en licens. Kommissionen kan ikke forskanse sig bag den pågældende tjenestemands manglende beføjelse til at forpligte Kommissionen, da det afgørende er, hvorvidt den pågældende tjenestemands oplysning har skabt en berettiget forventning, på grundlag af hvilken Kommissionen var forpligtet til at behandle sagsøgeren på samme måde, som den ville have gjort, såfremt licensen faktisk var blevet tildelt.

46 Kommissionen har bestridt, at tjenestemanden har kunnet afgive en udtalelse som påstået af sagsøgeren, selv om Kommissionen indrømmer, at den pågældende har kunnet afgive en foreløbig redegørelse for forhandlingerne med Marokko, som på det pågældende tidspunkt havde en velvillig indstilling. Kommissionen har gjort gældende, at tjenestemandens udtalelse ikke under nogen omstændigheder kan anses for at have forpligtet Kommissionen, fordi udtalelsen drejede sig om noget fortidigt og stammede fra en tjenestemand, som hverken havde bemyndigelse til at udtale sig på Kommissionens vegne eller kunne forpligte Kommissionen.

47 Endelig har Kommissionen anført, at såfremt de af sagsøgeren påståede omstændigheder godtgøres, kan Kommissionen alene kritiseres for at have givet sagsøgeren en forkert oplysning. Kommissionen har dog indrømmet, at en sådan meddelelse under visse omstændigheder kan medføre et tab, der skal erstattes, og endog

skabe en vis berettiget forventning, men har anført, at der ikke i denne sag er nedlagt påstand om erstatning, og at det sagsøgende selskab ikke har godtgjort, at dets forventning faktisk var beskyttelsesværdig. Kommissionen har tilføjet, at såfremt der er givet en forkert oplysning til sagsøgeren den 17. marts eller den 27. april 1993, blev den berigtiget allerede den 5. maj 1993, dvs. før den ansøgte licens skulle træde i kraft den 15. maj 1993.

Rettens bemærkninger

48 Retten konstaterer, at sagsøgeren har gjort gældende, at Kommissionen fejlagtigt har givet sagsøgeren oplysning om, at sagsøgeren havde fået tildelt en licens, men ikke, at Kommissionen har forpligtet sig til at tildele sagsøgeren en licens eller at forelægge ansøgningen for de marokkanske myndigheder.

49 Når Kommissionen ikke har forpligtet sig til en bestemt fremtidig adfærd over for sagsøgeren, kan der ikke være tale om en tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, som forpligter Kommissionen til at »at behandle sagsøgeren på samme måde, som den ville have gjort, såfremt licensen faktisk var blevet tildelt«, således som sagsøgeren hævder.

50 Retten skal ydermere bemærke, at sagsøgeren ikke hævder, at de oplysninger, som en tjenestemand i Kommissionen har givet, ikke har foranlediget sagsøgeren til at træffe beslutninger, som har medført et tab.

51 Det andet anbringende må således forkastes.

52 Sagsøgte vil herefter være at frifinde.

Sagens omkostninger

53 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgeren har tabt sagen, bør sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Kommissionens påstand.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Fjerde Afdeling)

1) Kommissionen frifindes.

2) Sagsøgeren betaler sagens omkostninger.

Lenaerts Schintgen García-Valdecasas

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 8. marts 1995.

H. Jung
Justitssekretær

K. Lenaerts
Afdelingsformand